

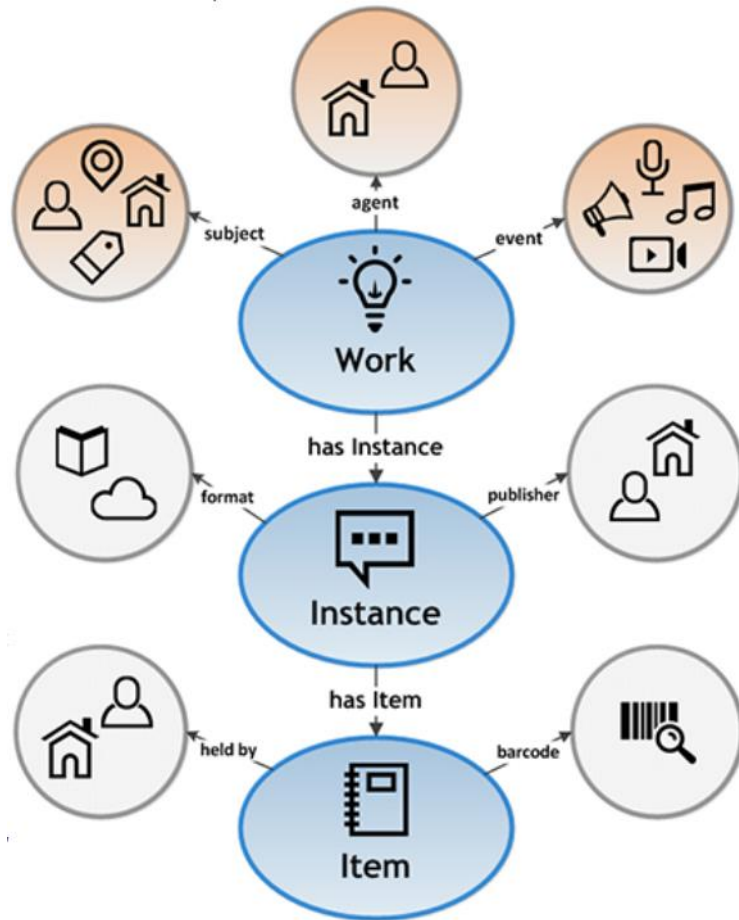
Melinda

Uuden tietomallin kuvailutyökaluja: Libris XL, Marva, Sinopia

Kuvailun tiedotuspäivä 30.5.2023

Anneli Renfors ja Martin Engberg, Kansalliskirjasto

BIBFRAME-tietomalli ja suhde RDA-kuvailusääntöihin

BIBFRAME:

- Teos = teos + ekspressio (esimerkiksi eri kieliversiot)
- Instanssi = manifestaatio

-> ristiriita:

RDA:

- Teos
- Ekspressio
- Manifestaatio

Uuden tietomallin kuvailutyökaluja

- Libris XL
 - Voit sisään kirjautumatta katsella ja hakea tuotantotietokannan tietueita [täällä](#)
- Marva
 - Anna haluamasi käyttäjätunnus (yleensä email address) ja paina Enter (salasanaa ei tarvita)
 - [Kirjaudu](#)
- Sinopia
 - Pyydä käyttäjätunnusta: <https://stage.sinopia.io/#> -> Klikkaa Request Account
 - [Kirjaudu](#)

Libris XL - erityispiirteitä

- Kungliga biblioteket (Ruotsin kansalliskirjasto) kehittää/päivittää
- Kansallinen kirjastojen yhteisluettelo Ruotsissa
- [Käyttöohjeita](#)
- Vain ruotsiksi
- Tietomallina oma BIBFRAME-versio
- Mahdollista kuvailla teos (= teos + ekspressio samassa) / toimijat
 - Erillisenä tietueena
 - linkitys teokseen/toimijaan mahdollista muistakin teos-/instanssitietueista
 - Instanssin yhteydessä "paikallisina entiteetteinä" (Libris XL:n tapa)
 - tietueessa eriteltyinä teoksen ja instanssin tiedot – muualta ei linkitysmahdollisuutta
- Toimijoiden kuvailu mahdollista lisäksi:
 - poiminta erillisestä auktoriteettitietokannasta, esimerkiksi Kantosta

Marva - erityispiirteitä

- Kehittäjä: Network Development and MARC Standards Office (NDMSO) – kehitetään asiakaspalautteen perusteella
- Kongressin kirjaston BIBFRAME-editori ja kuvailutyökalu
- [Virtuaalinen käyttöopas](#)
- Vain englanniksi
- Teosta ei voi kuvailla ilman instanssia, toisaalta käytössä Hub (teos, jolla useita ekspressioita?), jolle mahdollista luoda template
- Helppokäyttöinen, helppo omaksua käyttö, hyvät ohjeet
- Toimijoihin vain linkittäminen mahdollista (mihin tahansa auktoriteettitietokantaan)
- Kohti uutta RDA:ta

Sinopia - erityispiirteitä

- Kehittäjäyhteisöt: Cornell University, Library of Congress, Stanford University jne. (LD4P2-projekti)
- 800 käyttäjää 17 maasta (2021)
- Yhdistetty Folioon kesällä 2021, testattu Kansalliskirjastossa ilman Foliota
- Sinopiassa on BIBFRAME-tietueiden varanto ja Foliossa MARC-tietueiden varanto
- Vain englanniksi
- Kaikki: teos, instanssi ja toimijatietueet voidaan kuvailla erikseen
- Joustavat linkitysmahdollisuudet
 - Toimijat voidaan myös linkittää ulkopuoliseen lähteeseen, esim. Kantoon
 - Voi myös linkittää muualle kuin on määritelty kuvailupohjissa (template)
- Hidas oppia käyttämään, ulkoasu ei ole käyttäjäystävällinen
- [Koulutusmateriaalia](#)

Kiitos!

melinda-posti@helsinki.fi

Melinda-wiki: <https://www.kivi.fi/display/melinda>

<https://twitter.com/Melindapalvelu>